

Дмитро ФАЙФУРА

слухач магістерської програми,

Науковий керівник:

к. г. н., ст. викладач кафедри екології та охорони здоров'я,

Горун М.В.

Західноукраїнський національний університет

АГРОКЛІМАТИЧНІ ФАКТОРИ ВИРОЩУВАННЯ КВАСОЛІ ЗВИЧАЙНОЇ В УМОВАХ ЗАХІДНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ

Важливе значення для високоефективного вирощування сільськогосподарських культур і правильного вибору агротехнічних заходів є ретельне вивчення і врахування агрокліматичних та екологічних умов їх культивування.

Природні передумови у розвитку фермерських господарств відіграють дуже вагомий роль у кінцевому результаті їх діяльності. Тільки за умови повного розуміння вимог сільськогосподарської культури до чинників впливу зовнішнього середовища і вмілого менеджменту ними, врахування залежності їх дії на періоди і фази росту рослин можна відрегулювати їх ріст і розвиток у напрямку максимізації і забезпечення сталості урожаю.

Розглянемо сукупність таких умов для вирощування квасолі в зоні Західного Лісостепу України. Слід зазначити, що вирощування квасолі є далеко не основним напрямком діяльності фермерських господарств цього регіону, але висока конкуренція на ринках традиційної продукції заставляє здійснювати пошук перспективних напрямків розвитку.

Основними агрокліматичними характеристиками регіону є наступні:

- ґрунтовий покрив представлений групою опідзолених ґрунтів – світло-сірими, сірими, і темно-сірими, а також опідзоленими чорноземами;
- ґрунти з низьким (від 2 до 4% і дуже низьким до 2%) вмістом гумусу займають 98% орних земель;
- забезпеченість ґрунтів обмінними формами калію – середня, підвищена і висока;
- слабо кислу, середньо і сильно кислу реакцію мають 66% ґрунтів;
- агрохімічні показники орного шару ґрунту дослідного поля характеризуються такими показниками: вміст гумусу 3,48-4,35%, забезпеченість азотом 13,16-19,48; рухомими формами фосфору 8-14 і обмінними формами калію 19,5-21,9 мг на 100 г ґрунту рН сольової витяжки складає 5,8-6,4, гідролітична кислотність 2,57-1,53 мг-екв. на 100 г ґрунту. Сума насичення основами – 77,8-86,8%.
- середньорічна сума температур – 7,2 С, середньорічна сума опадів 450-500 мм, тривалість вегетаційного періоду – 200-210 днів;
- найбільша кількість опадів випадає від квітня до вересня – майже 75 % у вигляді дощу, можливий град, зливи;
- клімат зони сприятливий для вирощування сільськогосподарських культур, але значної шкоди для озимих зернових завдають відлиги в зимові місяці, град та зливні дощі навесні і влітку;
- рельєф місцевості, де розміщене господарство горбистий, верхні шари ґрунту досить різноманітні за складом;
- підґрунтові води залягають приблизно на глибину 12 м і не впливають на процес ґрунтоутворення;
- серед елементів клімату у цьому регіоні вирішальне значення має забезпечення рослин теплом і вологою;
- розподіл опадів за періодом вегетації та інтенсивністю нерівномірний;
- температурний режим впродовж вегетаційного періоду характерний суттєвими розбіжностями в температурі;
- останніми роками погодні умови характеризувалися підвищеним температурним режимом протягом вегетаційного періоду та нерівномірним розподілом опадів, але, в основному, були сприятливими для вирощування квасолі.

В цілому треба констатувати, розглянуті природні фактори сприяють вирощуванню квасолі і вона в подальшому займе чільне місце у посівах досліджуваного господарства. Разом з тим, необхідно вказати на важливість екологічних чинників сільськогосподарського виробництва, організації раціонального використання земельних ресурсів.

Збереження ґрунтово-рослинного покриву є однією з найактуальніших проблем, в тому числі й для нашого фермерського господарства. Досліджувана територія характерна горбистим рельєфом із пологими затяжними схилами, що сприяє водній і вітровій.

Тому правильний вибір технологічних прийомів обробітку ґрунту, ділянкове лісонасадження й деревонасадження, впровадження сівозмін мають запобігати негативним процесам.